

Ústav východoevropských studií FF UK

Posudek vedoucího/~~oponenta bakalářské~~/magisterské práce¹

Jméno a příjmení autora práce	Mykola Tsuperiak
Studijní obor	Východoevropská studia
Název práce	Ukrajinská dělnická univerzita
Vedoucí/oponent práce	Mgr. Tereza Chlaňová, Ph.D.

Povinné hodnocení²

	1	2	3	4	5
Struktura práce	x				
Formální podoba práce	x				
Stylová a jazyková úroveň	x				
Výběr literatury		X			
Teoretické zpracování tématu		X			
Vlastní přínos práce, osobní zaujetí tématem	x				
Kreativita, původnost zpracování		X			
Splnění zadání práce		X			
Přínos práce pro daný obor		X			

¹ Nehodící se škrtněte

² Do příslušné kolonky zaneste křížek. 1 = nejlepší hodnocení, 5 = nejhorší hodnocení

Dodatečné poznámky a připomínky

Předkládaná práce zaměřená na osobnost Mykyty Šapovaly a jím založenou Ukrajinskou dělnickou univerzitu (1927) představuje významný příspěvek ke studiu ukrajinské emigrace, která pobývala v meziválečném období na území Československa. Práce tak zároveň rozšiřuje výzkum, který byl v rámci diplomových prací na našem ústavu v minulosti již úspěšně realizován. Přestože původní záměr Mykoly Tsuperiaka se plně nepřekrývá s tím, čeho v práci reálně dosáhl, i tak můžeme považovat jeho pokus zmapovat zmíněnou instituci a její klíčovou osobnost za velmi zdařilou. Původně měl diplomant v plánu pracovat s archivními materiály, které jsou uchovávány v Ústředním státním archivu nejvyšších orgánů Ukrajiny (Центральний державний архів вищих органів влади України), což se ovšem v souvislosti s válkou na Ukrajině ukázalo být jako nerealizovatelný záměr. To, že se dokázal s touto obtíží poměrně zdatně vypořádat, svědčí o jeho schopnosti kreativně přistupovat ke zvolenému tématu.

Práce se skládá ze tří poměrně různorodých částí, neboť každá pracuje s jiným typem zdrojů a klade si odlišné cíle. Je zřejmé, že kapitola věnovaná kontextu vzniku ukrajinské emigrace pracuje převážně s obecně známými informacemi a její ambicí je vytvořit základní rámec, do kterého je posléze zasazena existence blíže zkoumaných institucí. Přesto by bylo vhodné, aby součástí tohoto základního úvodu bylo zhodnocení stavu bádání v této oblasti s vyznačením klíčových odborných prací a jejich zaměřením. Pak by lépe vynikla potřeba věnovat se zmiňovaným institucím. Část věnovaná Mykytu Šapovalovi je velmi solidně vytvořeným uceleným pohledem na tuto všestrannou osobnost. Přestože se jedná o kompilát dostupných zdrojů a diplomant se zde nepouští do vlastní interpretace, samotný výběr informací, které shrnuje, dokáže vytvořit velmi plastický portrét jakožto podklad pro popis již konkrétních aktivit spojených se zkoumanými institucemi. Za nejpřínosnější považuji třetí, klíčovou část práce, věnovanou konkrétním institucím, neboť zde Mykola Tsuperiak na základě rozboru textů z cca deseti dobových časopisů a věstníků popsal peripetie vzniku Ukrajinské dělnické univerzity i spřízněných institucí. Zabýval se podrobně strukturou univerzity, mechanismy a způsoby výuky, studijním programem, ohlasy na její činnost a dalšími aspekty souvisejícími s její několikaletou existencí. Zvláště zajímavá je podkapitola věnovaná studentům-vězněm. Za cennou považuji diplomantovu snahu nahlédnout vznik instituce a její existenci z hlediska celé šíře Šapovalových názorů, což nám zároveň umožní proniknout částečně i do ukrajinského politického myšlení, byť okrajově. Co se týče zpracované odborné literatury, zde bych uvítala, kdyby autor více specifikoval, které zdroje a v jaké míře zmiňují přímo Ukrajinskou dělnickou univerzitu a jaký typ informací poskytují. Autor sice uvádí, že tato instituce stojí na okraji vědeckého zájmu, ale nespecifikuje, zda je alespoň zmiňována v odborných publikacích věnujících se ukrajinské emigraci a v jakých souvislostech.

I přes zřejmá pozitiva v práci nalezneme i diskutabilní momenty. Bylo by například ke zvážení, zda některé informace přehledového a čistě informativního typu (například výčet

profesorského sboru, přehled realizovaných předmětů apod.) by nebylo vhodnější umístit spíše jako dodatek k práci v podobě přehledných tabulek či seznamů. Vznikl by tak prostor pro hlubší a rozsáhlejší interpretaci Šapovalových názorů, případně i podrobnější rozbor jeho přednášek a textů.

Formálně a jazykově je práce na vysoké úrovni, nedostatky a nepřesnosti se objevují jen sporadicky (např. str. 8 – „ustav“ místo „ústav“, chybně zapsaný odkaz na str. 17, překlep na str. 38 /aby přestali univerzitu zasílat finanční příspěvky/).

Otázky k obhajobě

V práci mě zaujaly zmínky o tom, že školy korespondenčního typu studia vznikaly ve 20. letech i na sovětské Ukrajině, v jednom případě je uvedeno, že se pravděpodobně jednalo o následování UDU. Jak časté jsou tyto zmínky v dobovém emigrantském tisku? Domnívá se diplomant, že by bylo reálné například porovnáním studijních programů apod. dojít k závěru, že se skutečně mohlo jednat o kopírování emigrantských aktivit. Informace o tom, že vědecké snahy a úspěchy emigrantů byly využívány na sovětské Ukrajině, existují. Vidí diplomant v této oblasti potenciál pro další výzkum?

Jednoslovné hodnocení práce:

Práce splňuje veškeré požadavky kladené na tento typ práce. Doporučuji/~~nedoporučuji~~ ji k obhajobě a navrhuji ohodnotit stupněm **velmi dobře**.

Mgr. Tereza Chlaňová, Ph.D.

Podpis vedoucího/~~oponenta~~ práce

Ústav východoevropských studií, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Pracoviště vedoucího/~~oponenta~~ práce